

Uttalelse fra Faggruppe for plantevernmidler i Vitenskapskomiteen for mattrygghet

29. november 2007

Risikovurdering av nematoden *Steinernema kraussei* brukt som plantevernmiddel

SAMMENDRAG

Steinernema kraussei er en nematode som er søkt fornyet godkjent mot skadedyr i veksthus, i plasttunneler og på friland. Mattilsynet har bedt VKM gjøre en vurdering av preparatets og organismens risiko for brukerens helse. Preparatet inneholder også den symbiotiske bakterien *Xenorhabdus bovienii*. Risikovurderingen ble vedtatt av VKMs faggruppe for plantevernmidler (Faggruppe 2) på et møte 18. oktober 2007. En ekstern ekspert ble i forkant engasjert av faggruppen for å utrede helserisiko ved bruk av *S. kraussei* mot skadedyr. Faggruppen gir følgende vurdering av helserisiko ved bruk av preparatet Nemasys L: Eksponeringsgrad for dyrker vurderes som lav. Bruk av preparater med *S. kraussei* mot skadedyr i veksthus, i plasttunneler og på friland har ikke påvist helseeffekter på mennesker. Bakterien *X.bovienii* er heller ikke funnet å gi noen effekter. Faggruppen konkluderer med at den omsøkte bruk av *S. kraussei* vil medføre minimal risiko for brukerens helse. Bruk av vermikulitt anses ikke å være forbundet med noen helserisiko. Risiko for utilsiktede miljøeffekter ved bruk av *S. kraussei* og preparatet er ikke vurdert, dette i henhold til bestillingen fra Mattilsynet da behovet for dette er under vurdering.

BAKGRUNN

VKM fikk 10. august 2007 i oppdrag av Mattilsynet å gjøre en helserisikovurdering av bruk av nematoden *Steinernema kraussei* som er søkt fornyet godkjent i ett preparat mot skadedyr i veksthus, i plasttunneler og på friland. Risikovurderingen ble vedtatt på VKMs Faggruppe 2 den 18.oktober 2007. VKMs risikovurdering vil sammen med informasjon om preparatenes agronomiske nytteverdi og en vurdering av alternative midlers egenskaper danne grunnlaget for Mattilsynets tiltak.

OPPDRAK FRA MATTILSYNET

Oppdraget lyder som følger: ”*Steinernema kraussei* er en nematode som er søkt fornyet mot skadedyr i veksthus, i plasttunneler og på friland. Mattilsynet ønsker i denne forbindelse en vurdering av preparatets og organismens risiko for brukerens helse. Det bestilles foreløpig ingen vurdering av miljørisiko, da behovet for dette er under vurdering”.

Preparatene som er søkt fornyet godkjent er *Nemasys L*. Preparatet består av levende juvenile stadier av nematoden blandet med vermikulitt og vann. Preparatet inneholder også bakterien *Xenorhabdus bovienii*.

BAKGRUNNSDOKUMENTASJON FOR RISIKOVURDERINGEN

Faggruppens risikovurdering er basert på tilvirkers dokumentasjon innlevert til Mattilsynet i forbindelse med søknad om godkjenning og en ekstern uttalelse om helserisiko foretatt av seniorforsker Tove Birkemoe ved Nasjonalt Folkehelseinstitutt.

RISIKOVURDERING HELSE

Eksposering:

Preparatet vannes ned i jorden. Eksposeringsgraden vurderes å være lav.

Helseskader

I følge tilvirkers dokumentasjon er det ikke rapportert om at *S. kraussei* og dets symbiotiske bakterie *X. bovienii* kan medføre allergiske reaksjoner og det er heller ikke påvist andre helseskader på mennesker. Tone Birkemoe fant heller ingen beskrevne helseeffekter på mennesker av nematoden eller bakterien.

Konklusjon helse

Faggruppen tar dokumentasjon fra importør/tilvirker samt uttalelsen fra Tone Birkemoe til etterretning og gir følgende vurdering av *S. kraussei*:

Eksposeringsgrad for dyrker vurderes som lav. Bruk av preparater med *S. kraussei* mot skadedyr i veksthus, i plasttunneler og på friland har ikke påvist helseeffekter på mennesker. Bakterien *X.bovienii* er heller ikke funnet å gi noen effekter. Faggruppen konkluderer med at den omsøkte bruk av *S. kraussei* vil medføre minimal risiko for brukerens helse.

Bruk av vermikulitt i preparatet anses ikke å være forbundet med noen helserisiko.

RISIKOVURDERING MILJØ

Når det gjelder miljøegenskaper av *S. kraussei* og preparatet har ikke Mattilsynet bedt om noen risikovurdering da et behov for dette er under vurdering.

VURDERT AV

Faggruppe for plantevernmidler:

Erik Dybing (leder), Ole Martin Eklo, Torsten Källqvist, Ingeborg Klinge, Edgar Rivedal, Erik Ropstad, Janneche Utne Skåre, Line Emilie Sverdrup, Steinar Øvrebø.

Koordinator fra sekretariatet:

Anne Finstad

TAKK TIL

Seniorforsker Tone Birkemoe ved Nasjonalt Folkehelseinstitutt takkes for sin uttalelse om helserisiko ved bruk av nematoden *S. kraussei* mot skadedyr i veksthus, i plasttunneler og på friland.